

Презентація на тему “Східні слов’яни”

Підготували

Студенти групи ІМЕУ – 12

Потреба Дмитро

Горбатих Дмитро

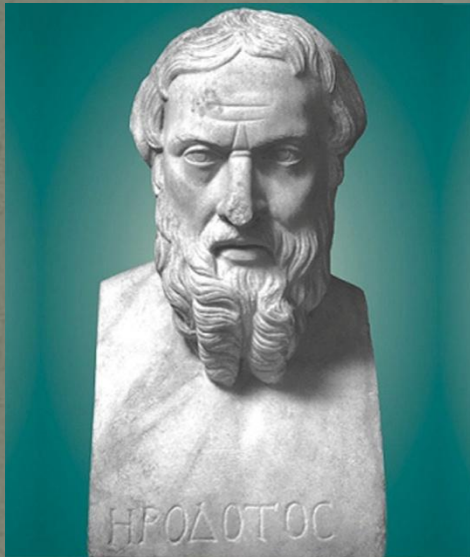
Східні слов'яни у давнину (I—VIII ст.)

Історична доля Східної Європи вирішувалася у чорноморських степах, зайнятих войовничими кочовиками, землі яких вимірювалися місяцями кінного шляху, та в лісостепах і лісних землях, звідки племена слов'ян почали свою історичну ходу.

Проблема походження (етногенезу) слов'ян — одна з найскладніших у історичній науці. Згідно з міграційною теорією, предки слов'ян, які умовно називаються праслов'янами, прийшли на територію сучасної України з Балканського півострова. Згідно з іншою, автохтонною, теорією, вони є споконвічними мешканцями землі, на якій ми живемо.

Предків слов'ян можна знайти вже серед племен бронзового віку, які населяли басейн Одри, Вісли та Дніпра. Геродот, описуючи Східну Європу, у поняття «Скіфія» включав різні народи, у тому числі і слов'ян. Саме під «скіфами-землеробами» та «скіфами-орачами» малися на увазі слов'янські племена з їхньою стародавньою землеробською культурою.

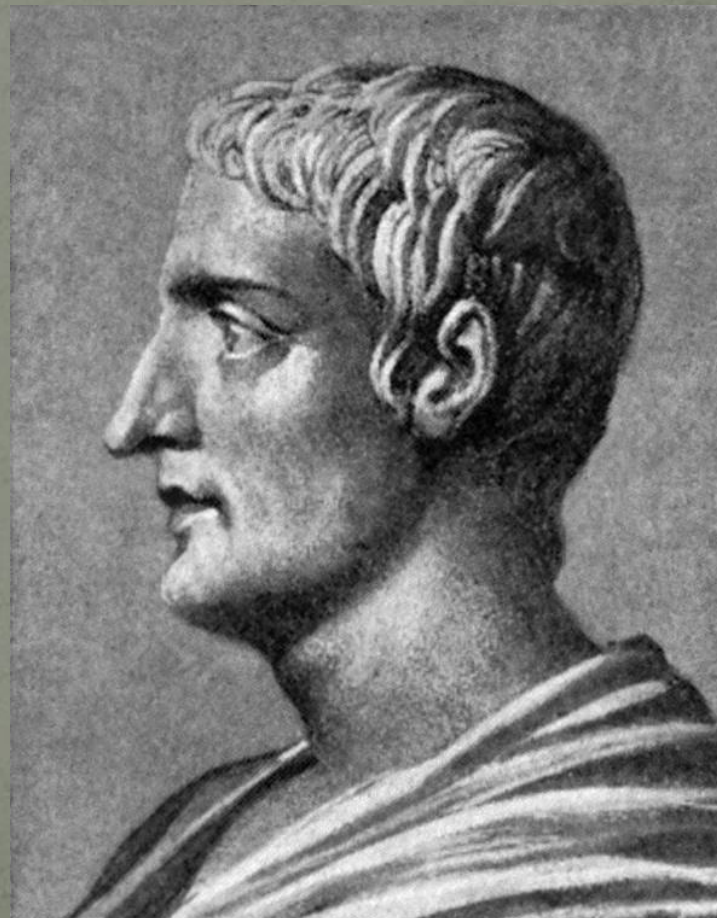
Геродот

Римські історики I ст. н. е. Пліній Молодший та Тацит пишуть про великий народ венедів, який у той час заселяв величезну територію від Ельби до Лівобережжя Дніпра. Венеди жили і на берегах Балтійського моря (навіть частина Балтики іменувалася Венедською затокою).

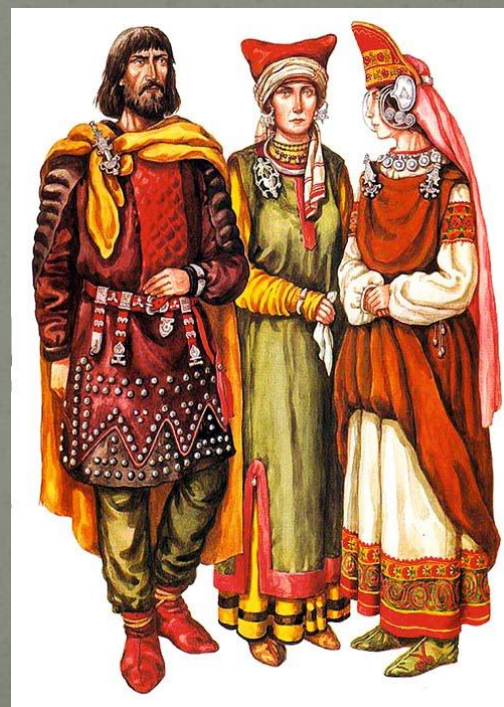
Пліній Молодший

Після подолання у I ст. наслідків сарматського нашествия слов'яни під новим іменем «венеди» повертаються знову у Середнє Подніпров'я, просуваються до Дунаю. Очевидно, венеди стали спільною етнічною основою для формування південних і західних слов'ян — склавинів, які розселилися від Балкан до Вісли, та антів — предків східних слов'ян, які заселили територію між Дністром та Сіверським Дінцем. Більшість учених вважає, що прабатьківщина слов'ян охоплювала північні схили Карпат, долину Вісли та басейн Прип'яті. Наприкінці I—II ст. н. е. у процесі взаємної асиміляції відбувалося поступове визрівання слов'янства.

Склавіни

Анти

Згодом у 380- 386 рр. виникають перші племенні об'єднання з елементами державності на чолі з Божем, який воював з готами.

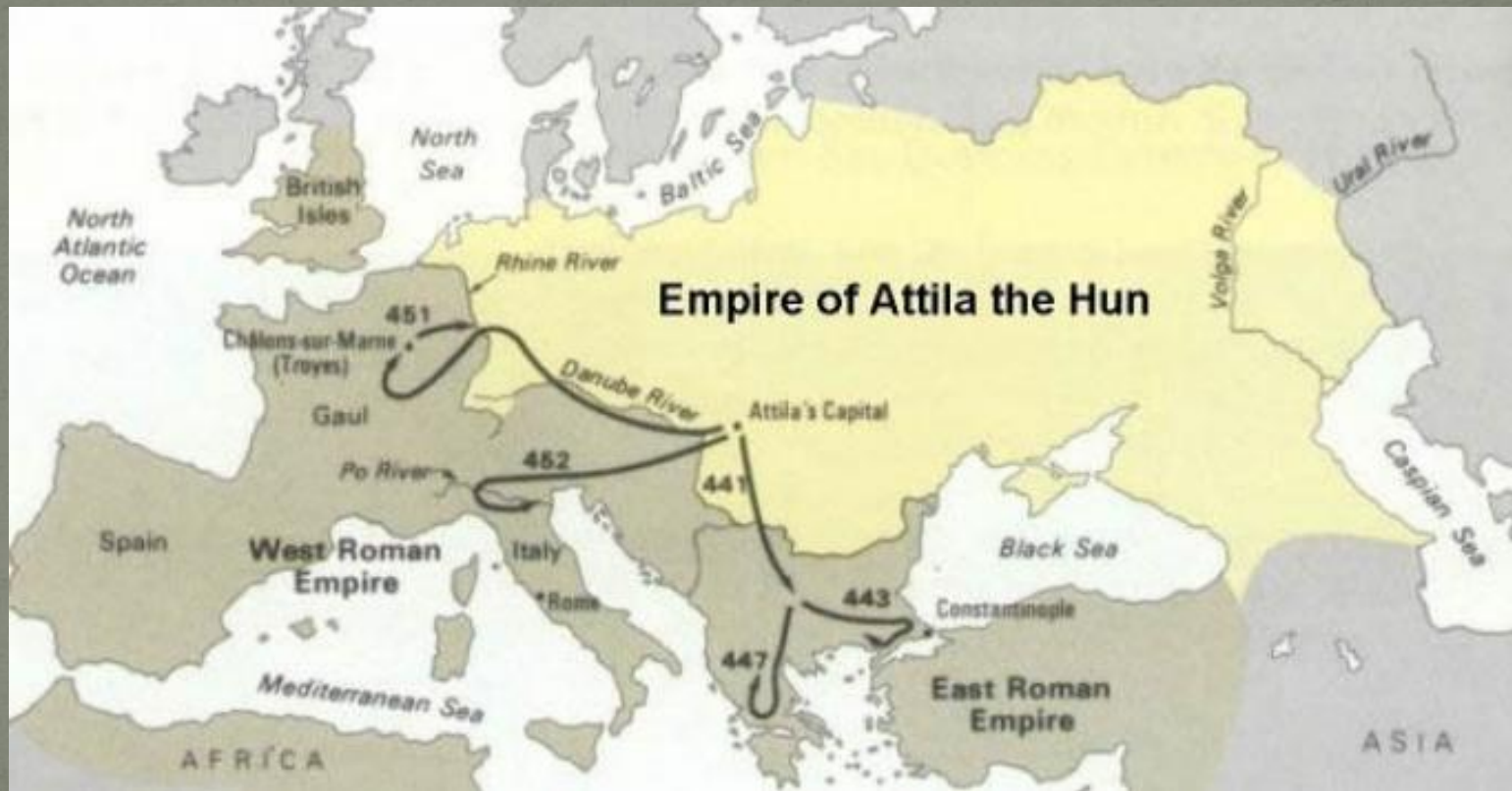

Готи на чолі з Германаріхом вели постійну війну проти Римської імперії і слов'яни їх підтримували. За готсько-римської війни 238—269 рр. створюється спілка племен, до якої ввійшли і слов'яни.

Але найближчі друзі готи і слов'яни не змогли поділити території, на якій жили, через що стали ворогами. Бож намагався розвалити імперію Гірманаріха і захопити владу. Того ж хотів і Гірманаріх, який об'явив війну слов'янам.

У 373—375 рр. у ході Великого переселення народів Європа зазнала страшної навали гунів — тюрко-монгольських кочових племен, які прийшли з Центральної Азії. Уже за Германаріха гуни пройшли смерчем, потіснивши об'єднання готів, антів та аланів, зруйнувавши більшість античних міст-держав у Північному Причорномор'ї. Гуни зайняли територію між Доном і Карпатами. У середині V ст. їх вождем став Аттіла — войовничий вождь, за якого гунська держава досягла найбільшої

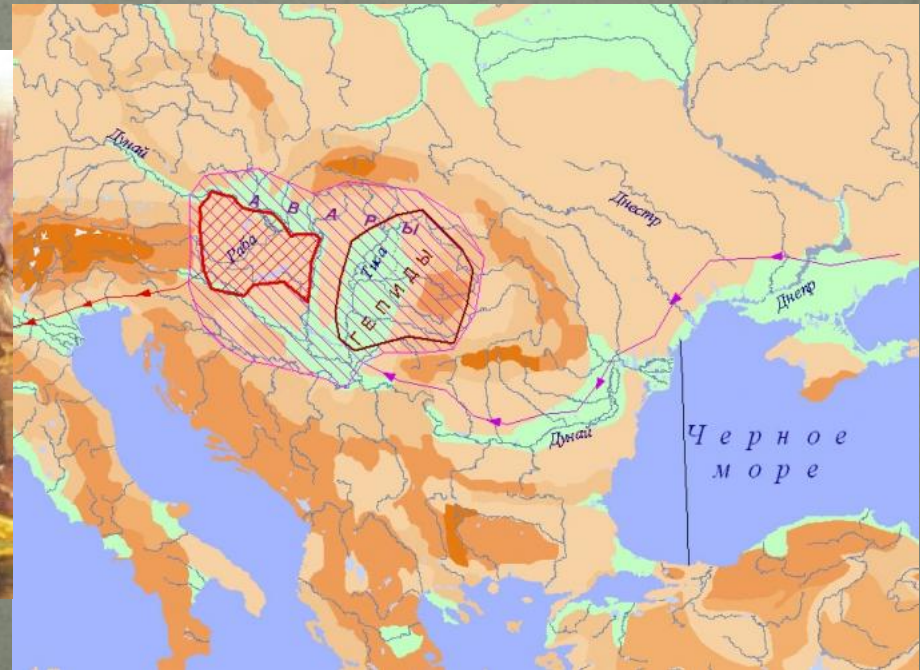

Наприкінці IV — на початку V ст. колишні союзники — слов'яни і готи — продовжують протистояння, починаючи нові війни. У ході слов'яно-готських війн відбувається подальша консолідація слов'янства, яке прагне позбавитися готів і закласти власну державу. Саме у зіткненнях з гунами та готами міцніє слов'янська єдність, удосконалюється мистецтво ведення війн. Разом з тим починається процес створення відомого військово-політичного об'єднання — Антського союзу племен на чолі з сильною владою вождів. Саме про одного з таких вождів — Божа — розповідає в «Історії готів» готський історик Йордан.

У V ст. слов'яни включилися у Велике переселення народів. їхній політичній активності сприяв розпад гунської держави. З VI ст. стали регулярними походи антів і склавинів у візантійські землі, а у VII ст. слов'яни заповнили землі Балканського півострова, що призвело до виділення південних слов'ян.

Тим часом у другій половині VII ст. на території сучасної України уперше з'явилися кочові племена аварів (у римських джерелах — обрив) — великого племінного союзу, який просунувся з Центральної Азії. Авари спустошили землі слов'ян-антів, вторгайся у Центральну Європу і заснували свою войовничу державу — Аварський каганат на чолі з ханом Баяном.

Авари намагались встановити мирні відносини зі слов'янами, але ті не хотіли віддавати свої території через що почалась ще і війна з аварами.

Але монголи були набагато сильнішими і розгромили усі слов'янські племена. Анти закінчили своє існування, але склавіни змогли вижити та почали розповсюджуватися по всьому світові. Деякі історики вважають, що етимологія назви «слов'яни» походить саме від терміну «склавини». Саме з склавинів і почалась така велика різноманітність слов'янських народів, бо вони стають відомими від німецького Заходу до арабського Сходу.

КУЛЬТУРА

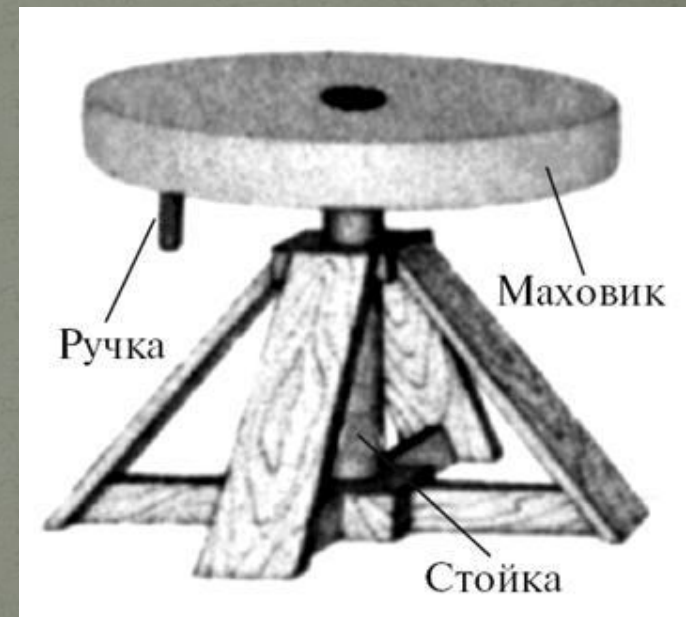
Слов'яни не мали своєї писемності до IX ст., коли вона була створена просвітниками Кирилом і Мефодієм.

Слов'янські племена займалися землеробством та скотарством. Допоміжну роль у господарстві відігравали полювання, рибальство та бортництво (добування меду диких бджіл). Значного розвитку досягли залізоробна справа і ювелірне ремесло. У цей період у слов'ян існувало орне землеробство, за якого використовувалися як рало, так і плуг із залізним лемешем. У лісних районах продовжували застосовувати підсічно-вогньову систему землеробства, за якої вирубувалися та вижигалися ділянки, після чого просто у золу відбувався посів.

Значного поширення набуло гончарство. Археологічні знахідки дозволяють стверджувати, що у VIII ст. слов'яни оволоділи гончарним кругом.

Дедалі більшого значення з розвитком землеробства, ремесел набувають обмін і торгівля. Ранні слов'яни вели жваву торгівлю з грецькими містами-державами, Візантією, Болгарією тощо.

РЕЛІГІЯ

Писемні та археологічні джерела розкривають релігійні вірування давніх слов'ян — язичництво (політеїзм, багатобожжя). Язичництво відповідало початковій стадії формування держави, коли кожне плем'я, рід мали свого князя і свого головного бога. Слов'яни найбільше шанували бога блискавки і грому Перуна, який спочатку був спільним для різних груп слов'ян.

Із землеробським культом пізніше були пов'язані Дажбог і Сварог, які уособлювали сонце і вогонь. Бог Велес був охоронцем худоби. У слов'ян існували святилища, або капища, де стояли зображення богів і відправлялися обряди. Слов'яни вшановували демонів, духів лісів, вод тощо. На основі язичницьких вірувань склалася своєрідна духовна культура, зокрема — народні казки, хороводи, пісні, билини, весільні обряди.

